

नेपाल राजपत्र

भाग ५

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

काठमाडौं, असार १३ गते २०३४ साल

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार नेपाल र जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारका बीच २ अप्रिल, १९७६ तदनुसार २०३२ साल चैत्र २० गते भएको व्यापार तथा भुक्तानीसम्बन्धी सन्धौता र सो सम्झौताको प्रोटोकलको प्रमाणिक प्रतिहरू अंग्रेजी भाषामा भएकोमा अंग्रेजी भाषाको प्रति र सोको नेपाली अनुवाद सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।
(१०)
२८६

TRADE AND PAYMENTS AGREEMENT
between
HIS MAJESTY'S GOVERNMENT OF NEPAL
and
THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF
BANGLADESH

His Majesty's Government of Nepal and the Government of the People's Republic of Bangladesh (hereinafter referred to as the "Contracting Parties").

Being conscious of the need to promote and strengthen the trade and economic co-operation on the basis of equality and mutual benefit,

Being desirous of facilitating movements of goods to and from their respective countries,

have agreed as follows:

ARTICLE I

The Contracting Parties shall take all measures necessary for developing trade between the two countries and agree to promote exchange of goods which one country needs from the other.

ARTICLE II

The two Contracting Parties shall accord each other the most favoured nation treatment in respect of issue of licences, customs formalities, customs duties and other taxes, storage and handling charges, fees and charges of any kind levied on export and import of goods to be exchanged between the two countries.

ARTICLE III

The provision of article II shall not, however, apply to the grant or continuance of any.

- (a) Advantage accorded by either Contracting Party to facilitate the border trade
- (b) Preferences or advantages accorded by either Contracting Party to any third country before the date of the entry into force of this Agreement
- (c) Advantages resulting from any Customs Union or from an Agreement on free trade zone or from regional or multilateral arrangements to which either Contracting Party is or may be the member,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

286

ARTICLE IV

The two Contracting Parties shall conduct the exchange of goods in accordance with the schedules A and B annexed to this Agreement and within the framework of their respective laws, regulation, and procedures relating to import and export of goods. This shall not, however, preclude the Contracting Parties to conduct the exchange of goods not enumerated in the said schedules.

ARTICLE V

Notwithstanding the foregoing provisions, either Contracting Party may maintain or introduce such restrictions as are necessary for the purpose of:

- (a) Protecting public morals
- (b) Protecting human, animal and plant life
- (c) Safeguarding national treasures
- (d) Safeguarding the implementation of laws relating to the import and export of gold and silver bullion
- (e) Safeguarding such other interests as may be mutually agreed upon.

ARTICLE VI

All payments in connection with exportation or importation of goods as well as other payments shall be effected in any convertible currency unless otherwise agreed upon.

ARTICLE VII

The exchange of goods between the two Contracting Parties shall take place through the means of transportation and routes as may be mutually agreed upon.

ARTICLE VIII

For facilitating the movements of goods, the two Contracting Parties agree to provide necessary number and means of transportation, warehousing and handling facilities at point or points of entry, exit or breakpoints, on such terms as may be mutually agreed upon, for the storage and speedy movement of trade cargo.

ARTICLE IX

The movement of goods between the two Contracting Parties shall be governed by the procedures as laid down in the protocol hereto annexed. Except in case of failure to comply with the prescribed procedure goods to be exported to or imported from either Contracting Party shall not be subject to unnecessary delays or restriction.

ARTICLE X

The Contracting Parties shall consult with each other as and when necessary and also review the implementation of this Agreement.

For this purpose, representatives of the Contracting Parties shall meet on request by either Party at a place and time to be mutually agreed upon but not later than sixty days after the date of request.

ARTICLE XI

This Agreement shall come into force from the date of its signing and shall remain valid for a period of three years. Thereafter, it shall continue to remain valid for further periods of three years subject to such modifications as may be mutually agreed upon, unless terminated by either Party by giving six months notice in writing to the other before the expiry of the extended period.

Done in Kathmandu on Twentieth day of Chaitra Two thousand thirty two Bikram Sambat corresponding to April Second, One thousand nine hundred and seventy six in two original copies in English language.

On behalf of

His Majesty's Government of Nepal

S/d

(Dr. Harka Bahadur Gurung)

On behalf of

The Government of the People's
Republic of Bangladesh

S/d

(Dr. Mirza Nurul Huda)

SCHEDULE "A"

Exports from Nepal to Bangladesh

1. Rice, wheat and other cereals
2. Pulses
3. Mustard seeds and oil
4. Other oilseeds and oilcakes
5. Timber and wood products
6. Boulders and shingles
7. Catechu
8. Bidi and tobacco
9. Big cardamom, ginger and chillies
10. Medicinal plants and herbs
11. Wool
12. Bristles
13. Cheese and ghee
14. Strawboard
15. Synthetic textiles
16. Stainless steel utensils
17. Woolen carpets
18. Curious and handicrafts.

SCHEDULE "B"

Exports from Bangladesh to Nepal

A. Primary commodities

1. Raw cotton
2. Tea
3. Fish-fresh, dried and salted

B. Semi manufactures and manufactures

1. Cotton threads and textiles
2. Hosiery goods
3. Specialized textile and handlooms products such as bed covers, pillow cases, bed sheets etc.
4. Brass and copper sheets
5. Newsprint
6. Paper and paper board
7. Pharmaceuticals
8. Chemicals
9. Soaps and cosmetics
10. Wire and cable
11. Electric goods and batteries
12. Tents and canvass
13. Cycle tyre and tubes
14. Coir products
15. Jute carpets
16. Feature films
17. Fertilizers and insecticides

PROTOCOL TO THE TRADE AND PAYMENTS AGREEMENT
between

HIS MAJESTY'S GOVERNMENT OF NEPAL

and

**THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF
BANGLADESH**

With reference to Article VII and IX

1. With regard to the points of entry, exit procedures, storage and other related facilities for bilateral trade between Nepal and Bangladesh, the points of entry, exit, procedure and facilities stipulated in the Protocol to the Transit Agreement signed between His Majesty's Government of Nepal and the Government of the People's Republic of Bangladesh for Nepal's trade with third countries shall apply *mutatis mutandis*.

श्री ५ को सरकार, नेपाल र जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारको
बीच भएको व्यापार तथा भुक्तानीसम्बन्धी सम्झौता

श्री ५ को सरकार, नेपाल र जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकार (यसपछि "सम्बिदाकारी पक्षहरू" भनिएको) ले समानता तथा आपसी हितको आधारमा व्यापार तथा आर्थिक सहयोगको वृद्धि तथा विकास गर्न र दुई देशको बीच हुने मालसामानको आदानप्रदानलाई बढी सरल तुल्याउन इच्छुक भएकोले देहायबमोजिम गर्न मञ्जूर गरेका छन्:-

धारा-१

सम्बिदाकारी पक्षहरूले दुई देश बीचको व्यापार विकास गर्न र एकलाई अर्कोबाट आवश्यक पर्ने मालसामानको आदान-प्रदानको वृद्धि गर्न आवश्यक पर्ने सबै उपायहरू अपनाउने छन्।

धारा-२

दुई देशका बीचमा हुने मालसामानको निकासीपैठारीको सिलसिलामा इजाजतपत्र जारी गर्ने, भन्सार सुविधा दिने, भन्सार महसूल र अन्य करहरू लगाउने, सञ्चय (स्टोरेज) तथा ह्याण्डलिङ्ग दस्तूर, शुल्क तथा अरू कुनै किसिमको दस्तूर लगाउने सम्बन्धमा दुवै सम्बिदाकारी पक्षहरूले एक अर्कालाई अधिकतम सुविधा प्राप्त मूलक (मोस्ट फेभर्ड नेशन) को सहूलियत प्रदान गर्नेछन्।

धारा-३

धारा-२ अन्तर्गतको व्यवस्था देहायको कुनै कुरा प्रदान गर्दा वा चालू राख्दा लागू हुने छैन:-

- (क) आफ्नो सीमानामा हुने व्यापारलाई सरलीकरण तुल्याउनको लागि कुनै एक सम्बिदाकारी पक्षले प्रदान गरेको सहूलियतको सम्बन्धमा,
- (ख) यो सम्झौता लागू हुने मितिभन्दा अघि कुनै एक सम्बिदाकारी पक्षले अर्को कुनै तेस्रो मुलुकलाई प्रदान गरेको प्राथमिकता वा सहूलियतको सम्बन्धमा,
- (ग) कुनै भन्सार संध (कस्टम्स यूनियन) वा स्वतन्त्र व्यापार क्षेत्र (फ्री ट्रेड जोन) सम्बन्धी सम्झौता वा कुनै क्षेत्रीय वा बहुपक्षीय सम्झौताको सदस्य भएको वा हुने कारणबाट कुनै सम्बिदाकारी पक्षले हासिल गरेको वा गर्ने कुनै सहूलियत।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

228

धारा-४

दुवै सम्बिदाकारी पक्षहरूले मालसामानको निकासीपैठारी सम्बन्धमा आ-आपनो मुलुकको प्रचलित कानून तथा प्रचलनको अधीनमा रही यस सम्झौताको अनुसूची "क" र "ख" मा उल्लिखित मालसामानको आदानप्रदान गर्नेछन् । तर उक्त अनुसूचीहरूमा समावेश नभएका मालसामान आदानप्रदान गर्न सम्बिदाकारी पक्षहरूलाई कुनै कुराले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

धारा-५

यस अघि जुनसुकै कुराहरू लेखिएको भए तापनि कुनै पनि सम्बिदाकारी पक्षले देहायको कुनै प्रयोजनको लागि आवश्यक देखिएको प्रतिबन्ध लगाउन सक्नेछः-

- (क) सर्वसाधारणको नैतिकता कायम राख्न,
- (ख) मनुष्य, पशु तथा वनस्पतिको संरक्षण गर्न,
- (ग) राष्ट्रिय सम्पत्तिको संरक्षण गर्न,
- (घ) मुन र चाँदीको सिकासीपैठारीसम्बन्धी कानूनी व्यवस्था लागू गर्न,
- (ङ) दुवै पक्षले मञ्जूर गरेको अन्य कुनै हितको संरक्षण गर्न ।

धारा-६

मालसामानको निकासीपैठारीको भुक्तानी र अन्य भुक्तानी अन्यथा मञ्जूर गरिएमा बाहेक परिवर्त्य मुद्रामा गरिनेछ ।

धारा-७

सम्बिदाकारी पक्षहरूको बीच आदानप्रदान हुने मालसामानको ढुवानी गर्ने साधन र मार्ग आपसमा मञ्जूर गरिएबमोजिम हुनेछ ।

धारा-८

व्यापारिक वस्तुहरूको आदानप्रदानलाई द्रुततर तुल्याउन र त्यस्ता वस्तुहरूको सञ्चयको निमित्त आपसमा मञ्जूर गरे अनुसार प्रवेश तथा प्रस्थान स्थलहरूमा आवश्यक संख्या र किसिमका ढुवानीका साधनहरू, गोदामघर र ह्याण्डलिङ्ग सुविधाहरूको व्यवस्था गर्न सम्बिदाकारी पक्षहरू मञ्जूर गर्दछन् ।

धारा-९

सम्बिदाकारी पक्षहरूले एक अर्को देशमा मालसामानको निकासीपैठारी गर्दा यसै सम्झौतासाथ संलग्न प्रोटोकलमा व्यवस्थित कार्यविधि अपनाउने छन् । उक्त कार्यविधि अपनाउन नसकेको अवस्थामा बाहेक सम्बिदाकारी पक्षहरूले त्यसरी मालसामानको निकासीपैठारी गर्दा कुनै अनावश्यक ढिलाई वा रोकतोका हुन दिने छैनन् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

धारा-१०

सम्बिदाकारी पक्षहरूले आवश्यकतानुसार आपसमा परामर्श गर्नेछन् र यस सम्झौताको कार्यान्वयनको सम्बन्धमा पुनरालोकन पनि गर्नेछन् । यस प्रयोजनको लागि सम्बिदाकारी पक्षहरूको प्रतिनिधिहरूको बैठक कुनै एक पक्षको अनुरोधमा दुवैलाई मञ्जूर हुने स्थान तथा समयमा बस्नेछ । तर त्यस्तो बैठक बोलाउन अनुरोध गरिएको मितिले साठी दिनभित्र बैठक बस्नु पर्नेछ ।

धारा-११

यो सम्झौता हस्ताक्षर भएको मितिदेखि लागू हुनेछ र यो सम्झौता तीन वर्षसम्म कायम रहनेछ । सम्झौताको म्याद समाप्त हुनुभन्दा छ महीना अघि कुनै एक पक्षले अर्को पक्षलाई लिखित सूचना दिई यस सम्झौतालाई अन्त गरेमा बाहेक दुवै पक्षले मञ्जूर गरी परिवर्तन गरेको शर्तको अधीनमा रहने गरी यो सम्झौता तीन तीन वर्षको अवधिको निमित्त लागू रहनेछ ।

काठमाडौंमा सम्वत् दुई हजार बत्तीस साल चैत्र बीस गते तदनुसार सन् उन्नाईस सय छयहत्तर अप्रिल दुई तारीखका दिन अंग्रेजी भाषाका दुई मूल प्रतिहरूमा हस्ताक्षर गरियो ।

द. डा. हर्कबहादुर गुरुङ

भौ ५ को सरकार, नेपालको तर्फबाट

द. डा. मिर्जा नुरुल हुदा

जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारको
तर्फबाट

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

अनुसूची-“क”

नेपालबाट बङ्गलादेशमा निकासी हुने बस्तुहरू

१. चामल, गहुँ र अरु अनाज
२. दलहन
३. सस्युँको गोडा र तेल
४. अन्य तेलहनका गोडा र त्यसको पिना
५. टिम्बर र अन्य काठका सामान
६. ढुङ्गा रोडा
७. खयर
८. बिडी र सूती
९. ठूलो अलैंची, अदुवा र खोर्सानी
१०. औषधीका बिरुवा र जडीबूटीहरू
११. ऊन
१२. सुँगुरको जगर
१३. पनीर (चीज) र घ्यू
१४. स्ट्रबोर्ड
१५. सिन्थेटिक लत्ता कपडा
१६. स्टेनलेस स्टीलका भाँडाकुँडा
१७. ऊनी गलैँचाहरू
१८. क्यूरियो तथा शिल्पकलाका बस्तुहरू ।

अनुसूची-“ख”

बङ्गला देशबाट नेपालमा निकासी हुने वस्तुहरूक. मुख्य (प्राइमरी) वस्तुहरू

१. कपास
२. चिया
३. ताजा, सुकाएको तथा नुनीलो माछा

ख. तयारी र अर्ध तयारी वस्तुहरू

१. सूती धागो र कपडा
२. होजेरी सामान
३. बेडकभर, तक्रियाको खोल तथा तन्ना जस्ता विशेष किसिमको कपडा
४. पित्तल र तामाको पाता
५. न्यूजप्रिन्ट कागज
६. पेपर बोर्ड र अन्य कागज
७. औषधी
८. रसायनिक वस्तु
९. साबुन र शृङ्गारका सामान
१०. तार तथा केवल
११. बिजुलीका सरसामान र ब्याटरी
१२. पाल र क्यानभास
१३. साइकलका टायर र ट्यूब
१४. क्वाएर सामान
१५. जूट कार्पेट
१६. वृत्तचित्र
१७. रसायनिक मल तथा किटाणुनासक

आधिकारिकता मद्रास विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकार, नेपाल र जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारको बीच भएको
व्यापार तथा भुक्तानीसम्बन्धी सम्झौताको प्रोटोकल

धारा- ७ र ६ को सम्बन्धमा

१. नेपाल र बङ्गलादेश बीचको द्विपक्षीय व्यापारको निमित्त प्रवेश वा प्रस्थान स्थल, कार्यविधि, सञ्चय गर्ने तथा अन्य सहूलियतहरूको सम्बन्धमा श्री ५ को सरकार, नेपाल र जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारको बीच नेपालको तेस्रो मुलुक सितको व्यापारको सम्बन्धमा सम्पन्न भएको पारवहन सम्झौताको प्रोटोकलमा तोकिएको प्रवेश तथा प्रस्थान स्थल, कार्यविधि र अन्य सहूलियतहरू नै आवश्यकतानुसार लागू हुनेछन् ।

आज्ञाले-

बलराम सिंह मल्ल

श्री ५ को सरकारको उप-सचिव

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार, नेपाल र जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारका बीच २ अप्रिल, १९७६ तदनुसार २०३२ साल चैत्र २० गते भएको पारवहन सम्झौता र सो सम्झौताको प्रोटोकलको प्रमाणिक प्रतिहरू अंग्रेजी भाषामा भएकोमा अंग्रेजी भाषाको प्रति र सोको नेपाली अनुवाद सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

TRANSIT AGREEMENT

between

HIS MAJESTY'S GOVERNMENT OF NEPAL

and

THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF BANGLADESH

His Majesty's Government of Nepal and the Government of the People's Republic of Bangladesh (hereinafter referred to as the "Contracting Parties.")

Being desirous of promoting the trade between their two countries and facilitating the transit of trade with third countries, have agreed as follows:

ARTICLE I

The Contracting Parties shall accord to "traffic-in-transit" Freedom of Transit across their respective territories through routes mutually agreed upon.

ARTICLE II

The term "traffic-in-transit" means the passage of goods including unaccompanied baggage across the territory of a Contracting Party when the passage is a portion of a complete journey which begins or terminates within the territory of the other Contracting Party. The transshipment, warehousing, breaking bulk and change in the mode of transport of such goods as well as the assembly, disassembly or reassembly of machinery and bulky goods shall not render the passage of goods outside the definition of "traffic-in-transit" provided any such operation is undertaken within the framework of mutually agreed procedure solely for the convenience of transportation.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

ARTICLE III

Traffic-in-transit shall be exempt from customs duty and from all transit duties or other charges except reasonable charges for transportation and such other charges as are commensurate with the costs of services rendered in respect of such transit.

ARTICLE IV

For the convenience of traffic-in-transit Government of the People's Republic of Bangladesh agrees to provide the points of entry, exit or break-points as well as storage and port facilities including warehouses or transit sheds for the speedy movement of the transit cargo on such terms as may be mutually agreed upon.

ARTICLE V

The procedure to be followed for traffic-in-transit to or from third countries is laid down in the Protocol hereto annexed. Except in case of failure to comply with the procedure prescribed, such traffic-in-transit shall not be subject to avoidable delays or restrictions.

ARTICLE VI

In order to enjoy the freedom of the High Seas, merchant ships sailing under the flag of Nepal shall be accorded, subject to Bangladesh laws and regulations, treatment no less favourable than that accorded to ships of any other foreign country in respect of matters relating to navigation, entry into and departure from the ports, use of ports and harbour facilities, as well as loading and unloading dues, taxes and other levies, except that provisions of this Article shall not extend to coastal trade.

ARTICLE VII

Nothing in this agreement shall prevent either Contracting Party from taking any measure which may be necessary for the protection of its essential security interests or in pursuance of general international convention, whether already in existence or concluded hereafter, to which it is a party.

ARTICLE VIII

The Contracting Parties shall take appropriate measures to ensure that the provisions of this Agreement are effectively and harmoniously implemented and to consult with each other periodically so that such difficulties as may arise in its implementation are resolved satisfactorily and speedily.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

ARTICLE IX

This Agreement shall come into force from the date of its signing and shall remain valid for a period of five years. Thereafter, it shall continue to remain valid for further periods of five years subjected to such modifications as may be mutually agreed upon, unless terminated by either Party by giving six months notice in writing to the other before the expiry of the extended period.

Done in Kathmandu on Twentieth day of Chaitra Two thousand thirty two Bikram Sambat corresponding to April Second, One thousand nine hundred and seventy six in two Original copies in English language.

On behalf of
His Majesty's Government of Nepal

On behalf of
The Government of the People's
Republic of Bangladesh

S/d

(Dr. Harka Bahadur Gurung)

S/d

(Dr. Mirza Nurul Huda)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

PROTOCOL TO THE TRANSIT AGREEMENT
between
HIS MAJESTY'S GOVERNMENT OF NEPAL
and
THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF
BANGLADESH

I. With reference to Article I:

1. It is agreed that the Government of the people's Republic of Bangladesh shall designate the following points of entry and exit for movement of traffic-in-transit through her ports and other territory, by all means of transportation:—
  - (a) Khulna-Chalna Port
  - (b) Chitagong Port
  - (c) Biratnagar
  - (d) Bangladesh
  - (e) Chittagong
  - (f) Benapole

II. With reference to Article IV:

1. The Government of the People's Republic of Bangladesh agrees to provide warehouses, transit sheds and open space at the ports and other agreed points of entry and exit referred to in clause 1 above for the storage, handling and breaking bulk of traffic-in-transit.
2. The above mentioned warehouses transit sheds and open space shall be given on long term lease by the Government of people's Republic of Bangladesh to His Majesty's Government of Nepal on such terms and conditions as may be mutually agreed upon.
3. With regard to the points of entry and exit in Nepal for her trade with third countries through Bangladesh, His Majesty's Government of Nepal agrees to authorise all such points which she has been using to conduct her trade with third countries through India.
4. The trucks and other vehicles owned or hired by the owner of goods or his agent shall be allowed to carry the traffic-in-transit, other than those mutually agreed prohibited cargo, by road from the agreed point of entry to a port, transshipment or breaking point in Bangladesh and back.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

5. The port facilities such as the free period of storage, port charges and clearance procedures in respect of traffic-in-transit at the port of Bangladesh shall not be less favourable than the prevailing rates and practices therein.
6. Transit Liaison Officers from Nepal shall be stationed, if necessary, at the major ports of Bangladesh for the convenience of the traffic-in-transit and to facilitate the smooth and speedy movement of traffic-in transit.

III. With reference to Article V:

A. Customs and other procedures in respect of goods entering Bangladesh for Transit to Nepal by land.

1. On arrival of goods in Bangladesh the owner of the goods or his agent shall at the time of entering them at the Customs House:

- (a) Declare that the goods are intended for transit to Nepal.
- (b) Furnish in six copies the invoice of the goods as declared in prescribed form specifying therein the mode of transport and the exit point through which the goods are intended to be taken out of Bangladesh territory.
- (c) On receipt of the invoice, the Bangladesh Customs shall allow the onward movement of the goods to Nepal after the necessary notings. The Bangladesh Customs shall retain the original copy of the invoice and return the remaining five copies, duly certified by them, to the owner of the goods or his agent.
- (d) The goods while in transit shall not be subjected to the domestic laws of People's Republic of Bangladesh including customs duty, sales taxes and other local taxes or charges to the extent admissible under International law and practices in this regard. However, in case of any loss of the goods in transit, the Bangladesh Customs shall recover the customs duty and sales taxes from the carrier of the goods and may also take penal measures against the carrier where negligence or malafede intention is proved.

- (e) The owner of the goods or his agent shall present the five certified copies of the invoice to a Customs Inspector In-charge of the jetty where the goods have been landed from the importing vessels. The Customs Inspector In-charge will identify the packages

आधिकारिकता सुदृष्ट विभागबाट प्रमाणित गरिएको छ, मात्र लागु हुनेछ।

and allow the goods to be loaded under his supervision in railway wagons or trucks as the case may be. In case of railway transport, the wagons made available for the carriage of goods in transit shall be sealed by the Customs and railway authorities. In case of road transport, the tarpulin covered trucks shall be sealed by the Customs authorities. Where heavy article such as machinery, iron and steel etc. are carried in open wagons or trucks sealing may be dispensed with.

(f) If the Customs Inspector In-charge finds any package damaged, the content will be surveyed in the presence of the owner of the goods or his agents and the goods will be released for loading on trucks or railway wagons after the customs sealing of such packages. The damages or shortlandings will be noted in all the certified copies of invoices presented to the Customs Inspector In-charge.

2. Once the goods are loaded on railway wagons or trucks, the Customs Officer In-charge shall initial and return the five copies of the invoice to the owner of the goods or his agent who, in turn, would present them to the railway authorities or to the transport carrier operating the trucks, as the case may be. The railway authorities or the transport carrier operating the trucks will make necessary endorsement in all the copies of the invoice in token of receipt of the goods. The duplicate and triplicate copies shall be carried in sealed cover by the guard of the train or the driver of the truck to be submitted to a customs officer at the point of exit. The remaining three copies shall be handed over to the owner of the goods or his agent.

3. On arrival of the goods at the point of exit the customs authorities shall receive the sealed cover containing duplicate and triplicate copies from the guard of the train or driver of the trucks as well as the three copies of the invoice from the owner of the goods or his agent.

The customs authorities shall check the customs seal on the railway wagon or the truck on which the goods have been transported but where sealing has been dispensed with, check the identity of the goods. If customs seals are found intact, the wagons or trucks will be cleared for onward journey beyond Bangladesh. Necessary entries shall be made in the five copies of the invoice by the customs authorities.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२६५

4. When the transit procedure is completed the customs authorities shall retain the quadruplicate copy of the invoice for its record and shall send back the triplicate copy by registered post to the Customs House at the point of entry.

The Duplicate copy as well as the remaining two copies of the invoice shall be handed back after the necessary endorsement to the owner of the goods or his agent in order to facilitate the further movement of the transit goods to Nepal.

5. If there is transshipment on-route or change in the mode of transport e.g. rail to road or vice versa the seals on the wagons or trucks will be checked by the customs inspector and if found intact he will allow the transshipment in his presence. The wagons or trucks will be resealed and cleared for onward journey.

6. At the transshipment en-route or change in the mode of transport or during transit of goods by wagons or trucks if customs seals are not found intact physical examination of the entire broken or damaged cargo will be done and result recorded in the duplicate and triplicate copies carried by the guard of the train or driver of the truck under sealed cover. The goods will be allowed to move towards the point of exit only after resealings.

7. At the point of exit, in case any goods in transit are found in excess or short over the recorded quantity at the point of entry or transshipment or break points these goods shall be allowed to proceed further after necessary modification or remarks are made in all the copies of the invoice provided the customs seals are found intact.

In case the customs seals on wagons or trucks are found not intact at the point of exit, physical verification of the entire broken and damaged cargo shall be done and survey recorded in all the five copies of the invoice. Thereafter the goods shall be allowed to proceed further after resealings of the wagons or trucks.

B. Procedure in respect of goods from Nepal moving by land through Bangladesh in transit to a third country.

The provisions of Part III A above shall apply *mutatis mutandis*, to goods arriving by land from Nepal and meant for onward transmission through Bangladesh to a third country.

C. Procedure in respect of goods entering Bangladesh for onward transmission to Nepal by air.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

1. Where goods routed through Bangladesh to Nepal by air arrive at a customs airport for onward transmission such goods shall be transhipped to another aircraft under customs supervision. The owner of the goods or his agent shall not be required to comply with any further customs formalities other than those normally applicable in such cases.
2. Goods arriving in Bangladesh by land or by sea and meant for onward transmission to Nepal by air shall be forwarded from the place of entry to the airport of exit in accordance with the procedure set out in section A above. The requirement of sealing the railway wagons or truck smay be dispensed with in the case of such cargo subject to the condition that the individual packages are sealed with customs seals and moved from one mode of transport to another under customs supervision.
- D. Procedure in respect of goods entering Bangladesh by air from Nepal for onward transmission to a third country.
The provisons of Part (c) above shall apply *mutatis mutandis* to goods entering Bangladesh by air from Nepal for onward transmission to a third country.
- E. Procedure in respect of goods entering or leaving Bangladesh by Post Parcel or Railway Parcel.
The provisions of Part (C) and Part (d) above shall apply *mutatis mutandis* to transit goods entering or leaving Bangladesh by Post Parcel or Railway Parcel or of Small Cargo Booking, for outward transmission to third country or to Nepal.
- F. Procedure in respect of payment for traffic-in-transit.
The procedures regulating to the payments in connection with the movement and port clearance of transit goods in Bangladesh may be mutually determined by the Central Banks of the two countries, if necessary.

नेपाल राजपत्र भाग ५

Exporter's Agent (Name & Address)	Bangladesh Custom Office of entry.
Exporter (Name & Address)	Country of Origin
Other details, if necessary:	Country to which consigned
	Mode of transport Port of exit

Marks & Serial Nos of Pkgs	No& description of Pkgs	Description of goods	Quantity	Value

Declaration:

Endorsement by the carriers

" I/We declare that all the entries made above are true and correct to the best of my/our knowledge and belief."

Date and Signature

आधिकारिकता मद्रास विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

TRANSIT DECLARATION
INVOICE (IMPORT)

Importer's Agent (Name & Address)			Country of consignment
Importer (Name & Address)			Country of Origin
Ship's Name			Port of entry
Rotation No	Line No	B/L No B/L Date	Other details, if necessary
Mode of Transport			Point of exit

Marks & Serial Nos of Pkgs	No. & descrip- tion of Pkgs	Description of goods	Quantity	Value

Endorsement by custom house
on entry

Endorsement by the carriers

Endorsement by Bangladesh customs
officer or exit point.

Declaration:

"I/We declare that the goods
entered herein are for Nepal
in transit through Bangladesh."

"I/We declare that all the entries
made herein above are true and
in respect to the best of my/our
knowledge and belief."

Endorsements

Date and Signature.

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुवाद

श्री ५ को सरकार, नेपाल र जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारको बीच
भएको पारवहन सम्झौता

श्री ५ को सरकार, नेपाल र जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकार (यसपछि "सम्बिदाकारी पक्षहरू" भनिएको) दुई देशको बीच व्यापार वृद्धि गर्न र तेस्रो मुलुकसित हुने व्यापारलाई सरलीकरण तुल्याउन इच्छुक भएकोले देहायबमोजिम गर्न मञ्जूर गरेका छन् ।

धारा-१

सम्बिदाकारी पक्षहरूले आपसमा मञ्जूर गरेको मार्गद्वारा आ-आपनो मुलुकबाट हुने पारवहनको यातायात (ट्राफिक इन ट्रान्जिट) को सम्बन्धमा पारवहनको स्वतन्त्रता प्रदान गर्नेछन् ।

धारा-२

पारवहनको यातायात (ट्राफिक इन ट्रान्जिट) भन्नाले कुनै एक सम्बिदाकारी पक्षको मुलुकको बाटो भई अर्को सम्बिदाकारी पक्षको मुलुकमा गई अन्त्य हुने वा त्यस्तो मुलुकबाट शुरू हुने यात्रुको साथ नआउने झिटो गुण्टा (अनएकम्पनिड व्यागेज) लगायत अन्य मालसामानको सम्पूर्ण यात्रा वा त्यसको एक हिस्साको आवागमनलाई जनाउनेछ । आवागमनलाई सरल तुल्याउने उद्देश्यले पूर्व स्वीकृत कार्यविधिको अधीनमा रही यस्तो मालसामानको पारवहनको तरीकामा कुनै परिवर्तन गरिएमा बाहनान्तरण (ट्रान्सशिपमेण्ट) गरिएमा, गोदाममा राखिएमा वा भार टुक्र्याउने (बल्क ब्रेकिङ्ग) काम गरिएमा पनि पारवहनको यातायात (ट्राफिक इन ट्रान्जिट) कै परिभाषाभित्र परेको मानिनेछ । यसै अनुरूप कलपूर्जा तथा बोझिलो मालसामानलाई जोड्ने, बेग्ला बेग्लै हिस्सामा छुट्याउने वा पुनः जोड्ने कार्यलाई पनि पारवहनको यातायातको परिभाषाबाहिर परेको मानिने छैन ।

धारा-३

पारवहनको सिलसिलामा प्रदान गरिएको सहूलियत उपभोग गरे बापत लाग्ने मुनासिव माफिकको दुवानी र अन्य सेवा शुल्क बाहेक पारवहनको यातायातको सम्बन्धमा भन्सार वा अरु कुनै दस्तूर लाग्ने छैन ।

धारा-४

पारवहनमा रहेको मालसामानको ओसारपसारलाई द्रुततर र सुगम तुल्याउन आपसमा मञ्जूर भएको शर्तहरूको अधीनमा रही जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारले प्रवेश तथा प्रस्थान स्थानहरू तोक्ने, सञ्चय गर्ने तथा गोदामघर लगायत बन्दरगाहसम्बन्धी अन्य सहूलियत समेत प्रदान गर्नेछ ।

आधिकारिकता मन्त्रालय विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।

धारा-५

तेस्रो मुलुकमा वा तेस्रो मुलुकबाट हुने पारवहनको यातायातको सम्बन्धमा अपनाइने कार्यविधि यसै सम्झौताको प्रोटोकलमा तोकिएबमोजिम हुनेछ । तोकिएको कार्यविधि अपनाउन नसकेको कारण परेमा बाहेक यस्तो पारवहनको यातायातको सम्बन्धमा कुनै ढिलाई वा रोकतोका हुन दिइने छैन ।

धारा-६

नेपालको झण्डा फहराउने कुनै पनि व्यापारिक पानीजहाजलाई सामुद्रिक स्वतन्त्रता अपभोग गर्नको निमित्त नौपरिवहन गर्ने (नेभिगेशन), बन्दरगाहमा प्रवेश तथा बन्दरगाहबाट प्रस्थान गर्ने, बन्दरगाहसम्बन्धी अन्य सहूलियतहरूको उपयोग गर्ने, मालसामान उतार्ने वा लादने सम्बन्धमा लाग्ने शुल्क, कर वा अरु दस्तुरको हकमा बङ्गलादेशको कानूनको अधीनमा रही अरु कुनै पनि विदेशी राष्ट्रको पानीजहाजलाई प्रदान गरिएको भन्दा कम सहूलियत प्रदान गरिने छैन । तर तटवर्ती व्यापारको सम्बन्धमा यस धारामा लेखिएको कुराहरू लागू हुने छैन ।

धारा-७

यस सम्झौतामा लेखिएको कुनै कुराले पनि सुरक्षासम्बन्धी हितको संरक्षण गर्न वा आफू पक्ष भएको वा हुन सक्ने अन्तर्राष्ट्रिय सन्धीको पालनाको निमित्त आवश्यक व्यवस्था गर्न कुनै पनि सम्बिदाकारी पक्षलाई बाधा पार्ने छैन ।

धारा-८

यस सम्झौताका कुराहरूलाई प्रभावकारी तथा सुचारु रूपमा कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बिदाकारी पक्षहरूले उपर्युक्त व्यवस्था गर्ने र यसको कार्यान्वयनको सिलसिलामा उठेका कठिनाईहरूलाई सन्तोषप्रद तरीकामा यथाशीघ्र समाधान गर्ने समय समयमा आपसमा छलफल गर्न सक्नेछन् ।

धारा-९

यो सम्झौता हस्ताक्षर भएको मितिदेखि लागू हुनेछ र यो सम्झौता पाँच वर्षसम्म कायम रहनेछ । यो सम्झौताको म्याद समाप्त हुनुभन्दा छ महीना अगावै कुनै एक पक्षले अर्को पक्षलाई लिखित सूचना दिई यस सम्झौतालाई अन्त गरेमा बाहेक दुवै पक्षले आपसी मञ्जूर गरी परिवर्तन गरेको शर्तको अधीनमा रहने गरी यो सम्झौता अर्को पाँच वर्षको अवधिको निमित्त लागू रहनेछ ।

काठमाडौंमा सम्वत् दुई हजार बत्तीस साल चैत बीस गते तदनुसार सन् उन्नाईस सय छयहत्तर अप्रिल दुई तारेखका दिन अंग्रेजी भाषाका दुई मूल प्रतिहरूमा हस्ताक्षर गरियो ।

डा. हर्कबहादुर गुरुङ

डा. मिर्जा नरुल हुदा

श्री ५ को सरकार, नेपालको तर्फबाट

जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारको तर्फबाट

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

श्री ५ को सरकार, नेपाल र जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारको बीच भएको
पारवहन सम्झौताको प्रोटोकल

१. धारा-१ को सम्बन्धमा

जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारले आफ्नो बन्दरगाह र सीमाना भएर कुनै पनि किसिमको साधनद्वारा पारवहनको यातायातको निमित्त प्रवेश तथा प्रस्थान स्थानहरू देहायबमोजिम तोकेको छः-

- (क) खुला-चरुना बन्दरगाह
- (ख) चिटागाउँ बन्दरगाह
- (ग) बिराल
- (घ) बङ्गलाबन्ध
- (ङ) चिलहाटी
- (च) बेनापोल

२. धारा-४ को सम्बन्धमा

(१) जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारले पारवहनको यातायातको सम्बन्धमा सञ्चय गर्ने (स्टोरेज), ह्याण्डलिङ्ग र भार टुक्र्याउने (ब्रेकिङ्ग बल्क) कामको निमित्त माथि दफा १ मा उल्लिखित बन्दरगाहमा र प्रवेश तथा प्रस्थान स्थानहरूमा आवश्यक गोदामघर, पारवहन छाप्रो (ट्रान्जिट सेड) तथा अन्य खुला स्थान उपलब्ध गराउन मञ्जूर गर्दछ ।

(२) माथि उल्लिखित गोदामघर, पारवहन छाप्रो तथा खुला स्थानलाई जनगणतन्त्र बङ्गलादेश सरकारले श्री ५ को सरकार, नेपाललाई आपसमा मञ्जूर गरेको शर्त बन्देजको अधीनमा रहने गरी दीर्घकालीन अवधिको निमित्त भाडामा दिनेछ ।

(३) भारतको बाटो गरी तेस्रो मुलुकसितको व्यापारको निमित्त नेपालभित्र तोकिएको सबै प्रवेश तथा प्रस्थान स्थानहरूलाई नै बङ्गलादेशको बाटो गरी तेस्रो मुलुकसित व्यापारको निमित्त पनि प्रवेश तथा प्रस्थान स्थानहरू तोकन श्री ५ को सरकार, नेपाल मञ्जूर गर्दछ ।

(४) आपसमा मञ्जूर गरी प्रतिबन्ध लगाइएको मालसामान बाहेक अरु मालसामानको हकमा त्यस्तो मालसामानको धनी वा एजेण्टको आफ्नै वा भाडावाल ट्रक वा अन्य कुनै सवारी साधनद्वारा पूर्व निर्धारित प्रवेश स्थानहरूको बाटो भै स्थल मार्गद्वारा बङ्गलादेशको कुनै बन्दरगाह वा बाहनान्तरण (ट्रान्सशिपमेण्ट) स्थलसम्म लैजान र त्यहाँबाट फर्काउन पाउनेछ ।

(५) पारवहनको यातायातको सम्बन्धमा बङ्गलादेशको बन्दरगाहमा निःशुल्क सञ्चय गर्न सकिने अवधि, बन्दरगाह शुल्क र क्लिएरेन्ससम्बन्धी कार्यविधि जस्ता विषयमा उपलब्ध हुने सहूलियतहरू तत्काल प्रचलनमा रहेको सहूलियतभन्दा कम हुने छैन ।

आधिकारिकतः मुद्रा विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

262

(६) पारवहनको यातायातको आवागमनलाई सुगम र द्रुततर तुल्याउनको निमित्त, आवश्यक परेमा, बङ्गलादेशको मुख्य मुख्य बन्दरगाहको निमित्त नेपालले पारवहन सम्पर्क अधिकृत (ट्रान्जिट लियाजो अफिसर) नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

३. धारा-५ को सम्बन्धमा

स्थल मार्गद्वारा नेपाल आउने मालसामानको हकमा बङ्गलादेशभित्र प्रवेश गर्दाको भन्सार तथा अन्य कार्यविधि

क. (१) मालसामान बङ्गलादेशमा आइपुगेपछि त्यसको धनी वा एजेण्टले त्यहाँको भन्सार कार्यालय समक्ष-

(क) सम्बन्धित मालसामान नेपालमा पैठारी गरिने कुराको उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(ख) त्यस्तो मालसामान लैजाने यातायातको किसिम तथा त्यस्तो मालसामान बङ्गलादेशको कुन स्थानबाट लैजाने हो सो समेत उल्लेख भएको तौकिएको ढाँचाको छ प्रति बीजक (इनभोइस) पेश गर्नु पर्नेछ ।

(ग) बीजक प्राप्त भएपछि बङ्गलादेशको भन्सारले आवश्यक टिपोट गरी त्यस्ता मालसामानलाई नेपालतर्फ लैजानको लागि स्वीकृति दिनेछ । बीजकको एक प्रति सक्कल बङ्गलादेश भन्सारले राखी बाँकी पाँच प्रति नक्कललाई प्रमाणित गरी मालसामानको धनी वा निजको एजेण्टलाई फिर्ता दिनेछ ।

(घ) पारवहनको अवस्थामा रहेको मालसामानको सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय कानून तथा प्रचलन अनुसार छूट पाउने हदसम्म जनगणतन्त्र बङ्गलादेशको कानून अनुसार कुनै भन्सार महसूल, बिक्री कर वा अन्य स्थानीय कर तथा शुल्क लाग्ने छैन । तर पारवहनको सिलसिलामा ढुवानीकर्ता (केरियर) ले कुनै मालसामान हराएमा बङ्गलादेशको भन्सारले सम्बन्धित ढुवानीकर्ताबाट त्यस्तो मालमा लाग्ने भन्सार महसूल र बिक्रीकर असूल गरी लिनेछ र ढुवानीकर्ताको लापरवाही वा बदनियत प्रमाणित भएमा निजलाई अन्य कुनै सजाय पनि गर्न सक्नेछ ।

(ङ) मालसामानलाई जहाजबाट उतारेपछि सो मालको धनी वा निजको एजेण्टले बीजकको प्रमाणित पाँच प्रतिहरू सम्बन्धित भन्सार निरीक्षकलाई बुझाउनु पर्नेछ । सम्बन्धित भन्सार निरीक्षकले त्यस्तो मालसामानलाई जाँची त्यस्तो मालसामानलाई आफ्नो रेखदेखमा सम्बन्धित

आधिकारिकता मध्ये भागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

रेलको वाएगनबाट मालसामान ढुवानी गरिने भएमा सम्बन्धित मालसामान राखिएको वाएगनलाई बन्द गरी भन्सार र रेलको अधिकारीहरूले आ-आफ्नो छाप लगाउने छन् । स्थल मार्गबाट परिवहन हुनेमा ट्रकलाई ट्रिपाल (तारपुलिन) ले ढाकी त्यसमा भन्सार अधिकारीले छाप लगाउनेछ । कलपूर्जा, फलाम वा स्टील जस्ता खुला वाएगन वा ट्रकबाट ढुवानी गर्नु पर्ने गह्रौं मालसामानको हकमा छाप नलगाउन पनि सक्नेछ ।

(च) कुनै मालसामानको पुलिन्दा क्षतिग्रस्त अवस्थामा आइपुगेमा त्यसको धनी वा निजको एजेण्टको उपस्थितिमा भन्सार निरीक्षकले सो पुलिन्दालाई जाँची भन्सार कार्यालयको छाप लगाएपछि रेलको वाएगन वा ट्रकमा लाद्नको निमित्त छाडिदिनेछ । त्यस्तो क्षतिग्रस्त वा अपुरो मालसामानको सम्बन्धमा भन्सार निरीक्षकसमक्ष पेश गरिएको सबै प्रमाणित बीजकको प्रतिहरूमा कैफियत जनाइनेछ ।

(२) मालसामानलाई रेलको वाएगन वा ट्रकमा लादेपछि पाँच प्रति बीजकमा भन्सार निरीक्षकले आफ्नो दस्तखत गरी मालसामानको धनी वा एजेण्टलाई फिर्ता गरी दिनेछ र त्यस्तोमा सो मालको धनी वा एजेण्टले पनि ती बीजकको प्रतिहरू रेलको अधिकारी वा ट्रक सेवा सञ्चालकलाई दिनु पर्नेछ । सम्बन्धित मालसामान बुझी लिएको निस्सा स्वरूप रेलको अधिकारी वा ट्रक सेवा सञ्चालकले बीजकको सबै प्रतिहरूमा दरपीठ गरी दिनु पर्नेछ । प्रस्थान स्थानमा रहेको भन्सार अधिकारीसमक्ष दाखिल गर्नको लागि बीजकको दोस्रो र तेस्रो प्रतिलाई सीलबन्दी गरिएको खाममा राखी रेलबाट ढुवानी गरेकोमा त्यसको गार्डले र ट्रकबाट ढुवानी गरेकोमा त्यसको चालकले लिई जानेछ । बाँकी तीन प्रतिहरू मालको धनी वा निजको एजेण्टलाई बुझाइनेछ ।

(३) प्रस्थान स्थानमा मालसामान आइपुगेपछि त्यहाँ रहेका भन्सार अधिकारी रेलको गार्ड वा ट्रकको चालकले ल्याएको बीजकको दोस्रो र तेस्रो प्रति रहेको सीलबन्दी खोमहरू लगायत मालसामानको धनी वा निजको एजेण्टलाई दिएको बाँकी अरू तीनप्रति पनि बुझिलिनेछ । भन्सार अधिकारीले त्यसरी मालसामान रहेको रेलको वाएगन वा ट्रकमा लगाएको भन्सार छाप जाँच गर्दा ठीक दुरुस्त देखिएमा वा त्यस्तो छाप नलगाएकोमा सम्बन्धित मालसामान जाँच गर्दा विवरण अनुसार ठीक दुरुस्त देखिएमा सम्बन्धित रेलको वाएगन वा ट्रकलाई बङ्गलादेशबाट जान दिनेछ । बीजकको पाँचै प्रतिमा सम्बन्धित भन्सार अधिकारीहरूले आवश्यक दरपीठ गरी दिनेछन् ।

(४) पारवहनसम्बन्धी कार्यविधि पूरा गरेपछि सम्बन्धित भन्सार अधिकारीले बीजकको चौथो प्रतिलाई आफ्नो कार्यालयमा राखी तेस्रो प्रतिलाई प्रवेश स्थानमा रहेको भन्सार कार्यालयको निमित्त रजिष्टर गरी हुलाकद्वारा पठाइदिनेछ । नेपाल तर्फ हुने आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पारवहनलाई सुगम तुल्याउनको लागि बीजकको दोस्रो र बाँकी अरू दुई प्रतिहरूमा आवश्यकतानुसार दरपीठ गरी मालसामानको धनी वा निजको एजेण्टलाई दिइनेछ ।

(५) बाटोमा रेलको सट्टा स्थल मार्ग वा स्थल मार्गको सट्टा रेल बदल्ने जस्तो वाहनान्तरण (ट्रान्सशिपमेण्ट) वा परिवहनको साधन बदल्ने कार्य भएमा भन्सार अधिकारीले रेलको वाएगन वा ट्रकमा लगाइएको छाप जाँचिनेछ र ती छापहरू ठीक दुरूस्त भएमा आफ्नो उपस्थितिमा वाहनान्तरण गर्ने कार्य गर्न लगाउनेछ । तत्पश्चात् सम्बन्धित वाएगन वा ट्रकलाई पुनः छाप लगाई अगाडि जान अनुमति दिइनेछ ।

(६) वाहनान्तरण वा परिवहन साधन बदलिँदा वा रेल वाएगन वा ट्रकद्वारा पारवहन गरिएको अवस्थामा भन्सारको छाप ठीक दुरूस्त रहेको नपाइएमा टुटफुट वा क्षतिग्रस्त कार्गोको सम्पूर्ण जाँच गरी त्यसको व्यहोरा रेलको गार्ड वा ट्रक चालकको साथमा बन्द खाममा रहेको बीजकको दोस्रो र तेस्रो प्रतिमा जनाइनेछ । ती मालसामानहरूलाई पुनः छाप लगाएपछि मात्र प्रस्थान स्थानतर्फ जान दिइनेछ ।

(७) पारवहनको अवस्थामा रहेको मालसामान प्रस्थान स्थानमा आइपुगेपछि जाँच गर्दा प्रवेश स्थान वा वाहनान्तरण गर्ने वा भार टुक्राउने अवस्थामा उल्लिखित परिमाण भन्दा घटी बढी भएको पाइएमा बीजकको सबै प्रतिहरूमा तत्सम्बन्धी कुराको कैफियत जनाएर मात्र ती मालसामानलाई अगाडि लैजान दिइनेछ । तर वाएगन वा ट्रकमा लगाएको भन्सारको छाप ठीक दुरूस्त भएको नपाइएमा भने टुटफुट वा क्षतिग्रस्त कार्गोको समूचा सर्भेक्षण गरिनेछ र त्यस्तो सर्भेक्षणको नतीजा पाँचै प्रति बीजकमा जनाइनेछ । त्यस पछि सम्बन्धित वाएगन वा ट्रकलाई पुनः छाप लगाएपछि मात्र उक्त मालसामानलाई अगाडि लैजान दिइनेछ ।

ख. नेपालबाट बङ्गलादेशको बाटो गरी अन्य कुनै तेस्रो मुलुकमा हुने पारवहनसम्बन्धी कार्यविधि
नेपालबाट कुनै तेस्रो मुलुकमा निकासी गर्नको लागि स्थलमार्गको बाटो गरी बङ्गलादेश आउने मालसामानको सम्बन्धमा भाग ३ को खण्ड क. को व्यवस्था नै आवश्यक हेरफेर सहित लागू हुनेछ ।

ग. नेपालको निमित्त हवाई मार्गद्वारा आउने मालसामान बङ्गलादेश आइपुगेपछिको कार्यविधि-
को सम्बन्धमा

(१) बङ्गलादेशको बाटो गरी नेपाल आउने मालसामान विमानस्थलको भन्सारमा आइपुगेपछि ती मालसामानलाई भन्सार रेखदेखमा अर्को वायुयानमा स्थानान्तरण गरिने छ । त्यस्तो मालसामानको धनी वा निजको एजेण्टले सामान्य किसिमको बाहेक भन्सार सम्बन्धी अरू औपचारिकता अपनाउनु पर्ने छैन ।

(२) बङ्गलादेशबाट हवाई मार्गद्वारा नेपाल आउने मालसामानको सम्बन्धमा स्थल वा जलमार्गको बाटो गरी बङ्गलादेश आइपुगेपछि त्यस्तो मालसामानलाई प्रवेश स्थानबाट अधिकारिकता मुद्राविभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ ।

विमानस्थलसम्म ओसार्दा माथि खण्ड “क” मा उल्लिखित तरीका अपनाइनेछ । प्रत्येक पुलिन्दामा भन्सारको छाप लगाई भन्सारको रेखदेखमा त्यस्तो पुलिन्दाको वाहनान्तरण गरिएको भए रेलको वाएगन वा ट्रकमा छाप लगाउने जस्तो कार्यको आवश्यकता पर्ने छैन ।

घ. तेस्रो मुलुकमा पठाउने सिलसिलामा नेपालबाट हवाई मार्गद्वारा बङ्गलादेश आइपुग्ने

मालसामानसम्बन्धी कार्यविधि

तेस्रो मुलुकमा पठाउने सिलसिलामा नेपालबाट हवाई मार्गद्वारा बङ्गलादेश आउने मालसामानको सम्बन्धमा खण्ड “ग” को व्यवस्था नै आवश्यक हेरफेर सहित लागू हुनेछ ।

ङ. बङ्गलादेशको बाटो भई हुलाक पुलिन्दा वा रेलवे पुलिन्दाद्वारा आउने जाने मालसामा

सम्बन्धी कार्यविधि

नेपाल आउने वा नेपालबाट कुनै तेस्रो मुलुकमा जाने सिलसिलामा हुलाक पुलिन्दा, रेलवे पुलिन्दा वा सानो कार्गो बुकिङ्गको रूपमा बङ्गलादेशमा आउने वा बङ्गलादेशबाट जाने मालसामानको सम्बन्धमा खण्ड “ग” र “घ” को व्यवस्था नै आवश्यक हेरफेर सहित लागू हुनेछ ।

च. पारवहनको यातायातको निमित्त गरिने भुक्तानीसम्बन्धी कार्यविधि

बङ्गलादेशबाट हुने पारवहनको सिलसिलामा मालसामानको ओसारपसार गर्दा वा बन्दरगाहबाट छुटाउँदा लाग्ने दस्तूरको भुक्तानीसम्बन्धी कार्यविधि निर्धारण गर्न आवश्यक परेमा दुई देशका केन्द्रीय बैंकहरूले आपसमा मञ्जूर गरी निर्धारण गर्न सक्नेछन् ।

पारवहनसम्बन्धी प्रज्ञापनपत्र

बीजक (निकासी)

निकासीकर्ताको एजेण्ट (नाम र ठेगाना)	बङ्गलादेशको प्रवेश स्थानमा रहेको भन्सार अधिकारी			
निकासीकर्ता (नाम र ठेगाना)	माल बनेको मुलुक (कन्ट्री अफ ओरिजिन)			
आवश्यक देखिएका अन्य विवरण	माल चलान हुने मुलुक			
	परिवहनको किसिम		निकासी हुने बन्दरगाह	
अदतको चिह्न र क्रमसंख्या	अदतको संख्या र विवरण	मालसामानको विवरण	परिमाण	मूल्य

बङ्गलादेशको प्रवेश स्थानमा रहेको
भन्सार कार्यालयको दरपीठ
प्रवेश स्थानको कार्यालय

हुवानीकर्ताको दरपीठ

अन्य दरपीठहरू

प्रज्ञापन (डिक्लेरेसन)

“यसमा लेखिएका मालसामानहरू
नेपालबाट तेस्रो मुलुकमा निकासी गर्नको लागि
हो ।”

“यसमा लेखिएका सबै व्यहोरा मैले ।
हामीले जाने बुझेसम्म ठीक साँचो छ

मिति र दस्तखत

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

2066

(४८)

नेपाल राजपत्र भाग ५

पारवहनसम्बन्धी प्रज्ञापनपत्र

बीजक (नेपाल)

पैठारीकर्ताको एजेण्ट (नाम र ठेगाना)			मालसामान पठाउने मुलुक		
पैठारीकर्ता (नाम र ठेगाना)			माल बनेको मुलुक (कन्ट्री अफ ओरिजिन)		
जहाजको नाम			पैठारी हुने बन्दरगाह (पोर्ट अफ इण्ट्री)		
रोटेशन नं.	लाइन नं.	बी.।एल.नं. बी.।एल.मिति	आवश्यक देखिएका अन्य विवरण		
परिवहनको किसिम			प्रस्थान अस्थान (पोइण्ट अफ एकजोट)		
अदतको चिह्न र क्रमसंख्या	अदतको संख्या र विवरण	मालसामानको विवरण	परिमाण	मूल्य	
प्रवेश स्थानको भन्सार कार्यालयको दरपीठ			प्रज्ञापन (डिक्लेरेशन)		
दुवानीकर्ताको दरपीठ			“यसमा लेखिएका मालसामानहरू बङ्गलादेश भै नेपाल जाने व्यहोरा ठीक साँचो हो।”		
प्रस्थान स्थानमा रहेको बङ्गलादेशको भन्सार अधिकारीको दरपीठ			“यसमा लेखिएका सबै व्यहोरा मैलाहामीले जाने बुझेसम्म ठीक साँचो छ।”		
अन्य दरपीठहरू			मिति र दस्तखत		

आज्ञाले-

बलराम सिंह मल्ल

श्री ५ को सरकारको उप-सचिव

श्री ५ को सरकारको छापखाना, सिंहदरबार काठमाडौंमा मुद्रित।
 आधिकारिकता मूद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।